

LANDSKAPSSTYRELSENS FRAMSTÄLLNING

Landskapslagstiftning om Ålands polismyndighet

1998-99

nr 14

FÖRSLAG

Landskapsstyrelsen föreslår att lagtinget antar en ny landskapslag om Ålands polismyndighet. Genom förslaget kommer polisförvaltningen även framdeles att skötas av en fristående myndighet underställd landskapsstyrelsen. Myndighetens namn är Ålands polismyndighet. Landskapslagen anpassas även till förordningen om polisförvaltningen i landskapet Åland (118/98).

Avsikten med förslaget är att åstadkomma ett regelverk som lätt kan anpassas efter förhållandena. Landskapsstyrelsen ges därför större befogenheter att besluta om hur förvaltningen skall vara organiserad. De grundläggande principerna för hur polisförvaltningen skall vara uppbyggd kommer dock även framdeles att vara på lagnivå för att ge en viss stabilitet åt den organisationsmodell som valts.

Samtidigt förslås vissa tekniska justeringar av landskapslagen om polisens grundregister, landskapslagen om tjänstekollektivavtal, landskapslagen om offentliga nöjestillställningar, landskapslagen om ersättande av skador, förorsakade av hjorddjur, landskapslagen om parkeringsbot, landskapslagen om yrkesmässig trafik och tjänstemannalagen för landskapet Åland. Genom förslaget upphävs landskapslagen om polisförvaltningen (10/71).

Avsikten är att lagarna skall träda i kraft så snart som möjligt.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Lagstiftningsbehörigheten

Landskapet har enligt 18 § 1 och 2 punkterna självstyrelselagen lagstiftningsbehörighet i fråga om landskapsstyrelsen och under denna lydande myndigheter och inrättningar samt landskapets tjänstemän, tjänstekollektivavtal för landskapets anställda samt disciplinär bestraffning av landskapets tjänstemän. Till landskapets lagstiftningsbehörighet hör dessutom enligt 18 § 6 punkten självstyrelselagen rättsområdet allmän ordning och säkerhet med de undantag som nämns i 27 § 27, 34 och 35 punkterna. Till riksbehörigheten hör således ärenden gällande skjutvapen och skjutförnödenheter, försvarsväsendet, gränsbevakningen, ordningsmaktens verksamhet för tryggnad av statens säkerhet, försvarstillstånd och beredskap inför undantagsförhållanden samt explosiva ämnen till den del rikets säkerhet berörs.

I självstyrelselagen finns även särskilda regler om tjänsteinnehavarnas medborgarskap. Enligt 24 § 2 mom. självstyrelselagen kan endast finska medborgare anställas som polismän.

2. Gällande polisförvaltningslagstiftning

Bestämmelser om landskapets polisförvaltning finns dels i den nya förordningen om polisförvaltningen i landskapet Åland (118/98), nedan kallad överenskommelseförordningen, dels i landskapslagen om polisförvaltningen (46/81).

Genom förordningen om polisförvaltningen i landskapet Åland, som trädde i kraft den 1 januari 1999, upphävdes förordningen om polisverksamheten och om skötseln av länsmans allmänna förvaltningsuppgifter i landskapet Åland (6/93). I den nya överenskommelseförordningen preciseras polisens uppgifter och organisation med beaktande av självstyrelselagens bestämmelser och den omständigheten att polisens verksamhet på Åland är av blandad natur. Enligt förordningen ankommer den högsta tillsynen över landskapets polisväsende på landskapsstyrelsen, som förestår landskapets polisförvaltning, och på landshövdingen, som företräder rikets polisförvaltning. Några mer omfattande bestämmelser om landskapets polisförvaltning finns dock inte i förordningen beroende på att syftet med den närmast är att reglera förhållandet mellan statens och landskapets polisförvaltning.

Enligt landskapslagen om polisförvaltningen utgör landskapet Åland ett enda polisdistrikt. Distriktsindelningen följer den reglering som fastslogs i överenskommelseförordningen om handhavande av rikets allmänna lokalförvaltning och om polisväsendet i

landskapet Åland (26/80)¹. Vid polismyndigheten finns ett centralkansli samt lokalkanslier i Finströms, Föglö och Kumlinge kommuner. Polisverksamheten har en ordnings-, en brottmåls- och en kansliavdelning. I övrigt innehåller landskapslagen bestämmelser om polismyndighetens personal, polisdelegationen, polisens uniform, tjänstemärke och beväpning. För polismyndigheten finns även ett reglemente, som utfärdas av landskapsstyrelsen, med närmare föreskrifter om den administrativa organisationen av distriktet och den interna beslutsordningen inom myndigheten.²

3. Ny lagstiftning

Landskapslagen om polisförvaltningen är snart 20 år gammal. Diskussioner om en revision av landskapslagen har pågått under en längre tid. Landskapslagen tillkom under 1951-års självstyrelselag vilket bl.a. föranlett att lagen utformats utgående från att det är landskapsstyrelsen som utnämner tjänstemän. Landskapslagen begränsar även flexibla organisationsförändringar av polismyndigheten. I landskapslagen ingår dessutom begreppet Ålands polisdistrikt som på ett missvisande sätt beskriver den polisförvaltning som är hänförlig till landskapets lagstiftningsbehörighet. Varken i den nyligen upphävda förordningen om polisverksamheten och om skötseln av länsmans allmänna förvaltningsuppgifter i landskapet Åland eller den nya överenskommelseförordningen återfinns begreppet Ålands polisdistrikt. I samband med beredningen av överenskommelseförordningen om polisverksamheten i landskapet Åland diskuterades åter behovet av en revision av landskapslagen om polisförvaltningen.

Avsikten med förslaget till ny landskapslag om Ålands polismyndighet är att åstadkomma ett regelverk som lätt kan anpassas efter förhållandena. Landskapsstyrelsen ges därför större befogenheter att besluta om hur förvaltningen skall vara organiserad. De grundläggande principerna för hur polisförvaltningen skall vara uppbyggd kommer dock även framdeles att vara på lagnivå för att ge en viss stabilitet åt den organisationsmodell som valts.

4. Förslagets ekonomiska och organisatoriska verkningar

Förslaget torde inte medföra några nämnvärda ekonomiska och organisatoriska verkningar för landskapet.

Förslaget har inga kända konsekvenser för miljön eller effekter på jämställdheten mellan kvinnor och män.

¹ Förordningen upphävdes genom förordningen om polisverksamheten och om skötseln av länsmans allmänna förvaltningsuppgifter i landskapet Åland (6/93)

² Reglementet för polismyndigheten i Ålands polisdistrikt utfärdades av landskapsstyrelsen den 27 maj 1982

5. Ärendets beredning

Förslaget baserar sig på ett betänkande med förslag till ny polislagstiftning som överlämnades till landskapsstyrelsen i februari 1999.

DETALJMOTIVERING

1. Landskapslag om Ålands polismyndighet

1 § *Förvaltning* Genom paragrafen anges på ett konkret sätt att Ålands polismyndighet utgör en under landskapsstyrelsen lydande myndighet. Benämningen Ålands polisdistrikt slopas och anpassas därmed i överensstämmelse med förordningen om polisförvaltningen i landskapet Åland.

Vid polismyndigheten skall finnas ett centralkansli samt ett lokalkansli på landsbygden och ett i skärgården. Därutöver kan annan kansliservice ordnas i den omfattning landskapstyrelsen beslutar. Avsikten med förslaget är inte att polisens möjligheter att betjäna allmänheten skulle försämrats. Snarare är det så att förslaget skall ge större möjligheter till flexibla lösningar för att skapa ett bättre servicenät av polistjänster för landskapets invånare bland annat genom den med Posten planerade och diskuterade samverkan i skärgårdskommunerna³.

I paragrafen hänvisas till överenskommelseförordningen, eftersom även den innehåller bestämmelser om landskapets polisförvaltning.

2 § *Tillsyn* Landskapstyrelsen kommer även framdeles att ha den högsta ledningen och tillsynen över landskapets polisförvaltning.

3 § *Personal* Ålands polismyndighet leds av polismästaren. Polismästaren skall även framdeles sköta ledningen självständigt och på eget ansvar, såvida inte ansvaret till viss del delegerats till en lägre beslutsnivå.

Vid polismyndigheten finns en överkommissarie. Avsikten med förslaget är att överkommissarien liksom hittills skall verka som polismästarens ställföreträdare. En förutsättning för att den person som innehar tjänsten som överkommissarie skall kunna vara polismästarens ställföreträdare är att han eller hon godkänts för uppgiften av landshövdingen vid utnämningen. Detta följer av 6 § överenskommelseförordningen enligt vilken landskapets polischef och dennes ställföreträdare utnämns av landskapsstyrelsen efter samtycke av landshövdingen. Närmare bestämmelser om polismästarens ställföreträ-

³ Se landskapsbudgeten för år 1999, framst. nr 2/1998-99 s. 109 ff.

dare samt om behov finns om ställföreträdarens ersättare kan intas i polismyndighetens reglemente.

Enligt förslaget 13 § kommer de tjänster som finns vid polismyndigheten inom Ålands polisdistrikt vid lagens ikraftträdande att överföras till Ålands polismyndighet. Nya utnämningssbrev kommer att utfärdas för dessa personer på samma sätt som vid reformen av landskapsstyrelsens allmänna förvaltning. Vid denna procedur måste samtycke inhämtas från landshövdingen i fråga om tjänsterna som polismästare och överkommissarie i enlighet med 6 § överenskommelseförordningen. De personer som i dag innehar tjänsten som polismästare samt överkommissarie (vikarie för polismästaren) har i enlighet med 7 § 1 mom. förordningen om polisverksamheten och om skötseln av länsmans allmänna förvaltningsuppgifter i landskapet Åland utnämnts i samråd med landshövdingen.

I landskapslagen om polisförvaltningen finns bestämmelserna om övriga tjänster vid polismyndigheten angivna i lagtexten. Enligt förslaget skulle bestämmelser om de övriga tjänster som utöver polismästaren och överkommissarien skall finnas vid polismyndigheten utfärdas i landskapsförordning.

Utöver tjänsterna som polismästare och överkommissarie kommer det att finnas tjänster som kommissarier, överkonstaplar, äldre och yngre konstaplar samt byråsekreterare och byråfunktionärer vid polismyndigheten. Dessutom kan tillfälliga tjänstemän och personal i privaträttsligt anställningsförhållande anställas. Vid polisen finns i dag 80 inrättade tjänster, två tillfälliga tjänster och tre personer med privaträttsligt anställningsförhållande⁴.

Enligt landskapslagen om polisförvaltningen utnämns tjänsteman av landskapsstyrelsen. Övrig personal anställs av polismästaren. Bestämmelsen har utformats i överensstämmelse med 36 § i 1951-års självstyrelselag. Genom den föreslagna paragrafens 3 mom. skulle polismästaren få utökade chefsuppgifter vid den nya polismyndigheten genom att han eller hon skulle utnämna och anställa all övrig personal än polismästaren och överkommissarien. Förslaget motsvarar till denna del den svenska och finska polislagstiftningen.

4 § *Behörighetskrav* Genom förslaget skärps behörighetskraven för polismästaren. Enligt landskapsstyrelsen bör polismästaren i likhet med avdelningscheferna vid den allmänna förvaltningen inneha en examen från universitet eller därmed jämförbar högskola som motsvarar minst fyra års heltidsstudier⁵. Kravet på juridisk examen följer de behörighetskrav som gäller i bl.a. Sverige och riket för motsvarande tjänst⁶. Trots att huvudregeln

⁴ Se landskapets budget för år 1999 och dess bilaga 5 sid 4 f.

⁵ Jfr detaljmotivering till 10 § II om Ålands landskapsstyrelsens allmänna förvaltning, framst.nr 19/1996-99.

⁶ Polisförordningen SFS 1984:730, polisförvaltningslagen FFS 110/1992.

bör vara att egentlig juristutbildning skall krävas för tjänsten föreslås dock landskapsstyrelsen, genom en ändring av tjänstemannalagen i denna framställning, kunna medge undantag från nämnda krav om särskilda skäl föreligger.

Någon saklig förändring av behörighetskraven för överkommissarien föreslås inte. Däremot anpassas lagen till den terminologi som används i landskapslagen om Ålands landskapsstyrelses allmänna förvaltning. Under begreppet högskoleexamen faller förutom den traditionella universitets- och högskoleexamen även yrkeshögskoleexamen. Kraven på minst tre års heltidsstudier inkluderar bl.a. rättsnotarieexamen.

5 § *Polisdelegation* Ålands polismyndighet skall enligt förslaget biträdas av en polisdelegation på motsvarande sätt som enligt gällande lagstiftning. Närmare bestämmelser om delegationens uppgifter och sammansättning kommer dock att utfärdas av landskapsstyrelsen i en landskapsförordning.

6 § *Tjänstledighet* Paragrafen överensstämmer med de utnämningsförfarande som föreslås i 3 §, dvs att polismästaren och överkommissarien utnämns av landskapsstyrelsen och övrig personal av polismästaren.

Närmare bestämmelser om tjänstledighet finns i tjänstemannalagen för landskapet Åland.

7 § *Uniform och beväpning* En polisman skall som regel bära uniform. Genom uniformen är polismannen lätt att identifiera. I vissa situationer kan tjänsteuppdraget dock kräva att polismannen tjänstgör civilklädd. I sistnämnda situationer kan polismannen legitimera sig med det i 8 § angivna tjänstemärket.

8 § *Tjänstemärke* Paragrafen motsvarar i huvudsak med gällande bestämmelse.

9 § *Avgångsålder* Förslaget till avgångsålder för polismyndighetens personal överensstämmer i sak med 24 § polisförordningen (FFS 158/1996).

10 § *Varning* Förslaget medför ingen saklig ändring. Närmare bestämmelser om varning finns i 10 kap. tjänstemannalagen för landskapet Åland.

11 § *Fullmaktsbestämmelse* I syfte att undvika att landskapslagen blir alltför detaljerad föreslås att närmare bestämmelser om polismyndigheten, utöver vad som enligt förslaget skall intas i landskapsförordning, skall kunna intas i ett reglemente som utfärdas av landskapsstyrelsen. Vid behov kan polismyndigheten även anta en arbetsordning.

12 § *Besvär* Paragrafen innehåller en sedvanlig besvärsmålsbestämmelse med undantag av besvär över de beslut polismyndigheten fattar.

Enligt 25 § självstyrelselagen skall besvär över beslut som fattats av en förvaltningsmyndighet som underlyder landskapsstyrelsen anföras hos landskapsstyrelsen. Beslutet kan enligt motiven till paragrafen gälla en angelägenhet som direkt enligt självstyrelselagen hör till landskapets förvaltning eller en uppgift som har överförts till landskapsförvaltningen genom en överenskommelseförordning.

Enligt 26 § självstyrelselagen är det dock möjligt att genom rikslag inrätta en förvaltningsdomstol i landskapet i stället för länsrätten. En sådan domstol har genom lagen om Ålands förvaltningsdomstol (FFS 547/1994) inrättats i landskapet. Utan hinder av 25 § självstyrelselagen kan Ålands förvaltningsdomstol (ÅFD) i landskapslag anföras till rättskipningsuppgifter i de förvaltningsangelägenheter som hör till landskapets behörighet. Av varken lagtext eller motiv framgår att en uppgift som har överförts till landskapsförvaltningen genom en överenskommelseförordning skulle kunna prövas ÅFD. Landskapsstyrelsens tolkning på basis av det anförda samt högsta förvaltningsdomstolens utslag 27.4.1997 liggare n:r 1368 är att en skillnad i besvärreglerna över polismyndighetens beslut måste göras.

I de förvaltningsangelägenheter landskapet har behörighet i, exempelvis i körkortsfrågor, skall besvär över polismyndighetens beslut anföras hos ÅFD. Däremot skall besvär över de beslut polismyndigheten fattat i fråga om förvaltningsangelägenheter som hör till rikets behörighet men som genom en överenskommelseförordning överförts på polismyndigheten, exempelvis skjutvapenärenden, anföras hos landskapsstyrelsen.

Landskapsstyrelsen finner inte den uppkomna situationen ändamålsenlig utan kommer att initiera en ändring av självstyrelselagen, så att samtliga ärenden som myndigheter underställt landskapsstyrelsen fattat, oavsett om förvaltningsangelägenheterna hör till landskapet behörighet enligt självstyrelselagen eller överförts på landskapet genom en överenskommelseförordning, skulle kunna prövas av ÅFD.

13 § *Ikraftträdande* Lagens ikraftträdelsedatum lämnas i enlighet med 20 § 3 mom självstyrelselagen öppen för landskapsstyrelsen att fatta beslut om.

Eftersom de tjänster som berörs av lagen tillsatts enligt ett annan lagstiftning än den föreslagna anser landskapsstyrelsen att det behövs en allmän regel i lagen om att tjänsterna överflyttas till den nya polismyndigheten. Efter att tjänsterna överförts till den nya polismyndigheten bör det anses klart att de i alla avseenden faller under tjänstemannalagen och den föreslagna landskapslagen om Ålands polismyndighet. Bildandet av den nya myndigheten förutsätter på motsvarande sätt som vid reformen av landskapsstyrelsens allmänna förvaltning att nya utnämningsbrev utfärdas.

2. Landskapslag om ändring av 1 § landskapslagen om polisens grundregister

Ändringen är enbart av teknisk karaktär. Genom förslaget anpassas lagtexten till landskapslagen om Ålands polismyndighet.

3. Landskapslag om ändring av 2 § landskapslagen om tjänstekollektivavtal

Ändringen är enbart av teknisk karaktär. Genom förslaget anpassas lagtexten till landskapslagen om Ålands polismyndighet.

4. Landskapslag om ändring av landskapslagen om offentliga nöjestillställningar

Ändringarna är enbart av teknisk karaktär. Genom förslaget anpassas lagtexten till landskapslagen om Ålands polismyndighet.

5. Landskapslag om ändring av landskapslagen om ersättande av skador, förorsakade av hjorddjur

Ändringarna är enbart av teknisk karaktär. Genom förslaget anpassas lagtexten till landskapslagen om Ålands polismyndighet.

6. Landskapslag om ändring av landskapslagen om parkeringsbot

Ändringarna är enbart av teknisk karaktär. Genom förslaget anpassas lagtexten till landskapslagen om Ålands polismyndighet.

7. Landskapslag om ändring av 16 § landskapslagen om yrkesmässig trafik

Ändringarna är enbart av teknisk karaktär. Genom förslaget anpassas lagtexten till landskapslagen om Ålands polismyndighet.

8. Landskapslag om ändring av tjänstemannalagen för landskapet Åland

5a § Enligt 7 § 2 mom. landskapslagen om polisförvaltningen kan landskapsstyrelsen medge undantag från i paragrafen föreskrivna behörighetsvillkor. En sådan möjlighet bör kvarstå även framdeles.

Även enligt landskapslagen om Ålands landskapsstyrelses allmänna förvaltning är det möjligt att på särskilda skäl bevilja undantag från behörighetskraven för avdelningscheferna. Motsvarande bestämmelse saknas dock för övriga tjänster inom landskapsstyrelsens allmänna förvaltning. Eftersom avsikten är att dispensmöjligheten skall gälla inom hela landskapsförvaltningen föreslås att en generell bestämmelse intas i tjänstemannalagen för landskapet Åland. Enligt viss speciallagstiftning, exempelvis för myndigheter underställda landskapsstyrelsen såsom landskapets skolor, har landskapsstyrelsen redan denna dispensmöjlighet. Eftersom tjänstemannalagen även skall iakttas på deras verksamhet får regleringen i speciallagstiftningen framdeles enbart en informativ betydelse.

51 § LL (2011:13) om gymm. utb. 65 § och 66 §

115

Se
sid
17

Landskapsstyrelsen föreslår att lagtinget antar följande lagar.

1.

LANDSKAPSLAG om Ålands polismyndighet

I enlighet med lagtingets beslut föreskrivs:

1 §

Förvaltning

Landskapets polisförvaltning handhas av Ålands polismyndighet som är underställd landskapsstyrelsen.

För skötseln av polismyndighetens uppgifter finns ett centralkansli samt två lokalkanslier varav ett på landsbygden och ett i skärgården. Dessutom kan annan kansliservice ordnas i den omfattning landskapsstyrelsen beslutar.

Bestämmelser om landskapets polisförvaltning finns även i förordningen om polisförvaltningen i landskapet Åland (118/98).

2 §

Tillsyn

Den högsta ledningen och tillsynen över landskapets polisförvaltning utövas av landskapsstyrelsen.

3 §

Personal

Ålands polismyndighets chef (polischefen) benämns polismästare.

Vid polismyndigheten finns en tjänst som överkommissarie. Den person som utnämns till tjänsten som överkommissarie skall verka som ställföreträdare för polismästaren om han eller hon godkänns för uppgiften av landshövdingen.

Om de övriga tjänster som finns vid Ålands polismyndighet bestäms i landskapsförordning. Dessutom kan det finnas tillfälliga tjänstemän och personal i privaträttsligt anställningsförhållande.

Polismästaren och överkommissarien utnämns av landskapsstyrelsen efter samtycke av landshövdingen. Övriga tjänster, tillfälliga tjänstemän och personal i privaträttsligt anställningsförhållande utnämns eller anställs av polismästaren.

4 §

Behörighetskrav

Behörighetskrav för tjänsten som polismästare är inom juridisk fakultet vid universitet eller därmed jämförbar högskola, som är erkänd av nationell utbildningsmyndighet, avlagd examen som motsvarar minst fyra års heltidsstudier samt förtrogenhet med ledarskap och förvaltningsuppgifter.

Behörighetskrav för tjänsten som överkommissarie är högskoleexamen med lämplig inriktning som motsvarar minst tre års heltidsstudier samt förtrogenhet med polisverksamheten.

Om behörighetskraven för annan tjänst vid polismyndigheten bestäms i landskapsförordning.

Vad som i denna lag eller med stöd av denna lag utfärdade bestämmelser föreskrivs om behörighetskraven för tjänst skall i tillämpliga delar iakttas även i fråga om tillfälliga tjänstemän eller personal i privaträttsligt anställningsförhållande.

5 §

Polisdelegationen

För främjande och effektiverande av polisens verksamhet biträds Ålands polismyndighet av en polisdelegation.

Närmare bestämmelser om polisdelegationens uppgifter och sammansättning utfärdas genom landskapsförordning.

6 §

Tjänstledighet

Tjänstledighet för polismästaren och överkommissarien beviljas av landskapsstyrelsen.

Tjänstledighet för den övriga personalen vid polismyndigheten beviljas av polismästaren.

7 §

Uniform och beväpning

Polisman skall i tjänsteutövningen bära uniform om inte tjänsteuppdragets art eller andra skäl kräver något annat.

Med polisman avses polismästaren, överkommissarien och kommissarierna, vilka tillhör polisbefälet, samt övriga i landskapsförordning angivna polisunderbefäl och manskap.

Landskapsstyrelsen bestämmer efter samråd med landshövdingen om polisens uniform och beväpning.

8 §

Tjänstemärke

Polisman skall ha ett tjänstemärke vars utformning fastställs av landskapsstyrelsen. Märket skall medföras i tjänsteutövningen och visas upp vid behov eller på begäran, när det är möjligt utan att tjänsteuppdraget äventyras.

9 §

Avgångsålder

Polisman som hör till polisbefälet, med undantag av polismästaren, är skyldiga att avgå från sin tjänst när de fyller 63 år.

Polisman som hör till underbefälet och manskapet är skyldiga att avgå från sin tjänst när de fyller 60 år.

Vad som avses med polisunderbefäl och -manskap bestäms i landskapsförordning.

10 §

Varning

Polismästaren har rätt att med varning bestraffa underlydande tjänsteman. Härvid skall bestämmelserna i tjänstemannalagen för landskapet Åland (61/87) iakttas i tillämpliga delar.

Anser polismästaren att annat straff än varning kan komma ifråga skall han eller hon överföra ärendet att handläggas av landskapsstyrelsen.

11 §

Fullmactsbestämmelse

Landskapsstyrelsen kan utfärda ett reglemente för Ålands polismyndighet med närmare bestämmelser om polismyndighetens organisation, uppgifter och interna beslutssordning.

Polismyndigheten kan vid behov anta en arbetsordning med närmare bestämmelser om hur arbetet skall bedrivas vid myndigheten.

12 §

Besvär

Beslut som landskapsstyrelsen fattat med stöd av denna lag får överklagas hos högsta förvaltningsdomstolen. I landskapsstyrelsens beslut i utnämningsärenden får ändring inte sökas genom besvär.

Beslut som polismyndigheten fattat med stöd av denna lag, i fråga om förvaltningsangelägenheter som hör till landskapets behörighet, får överklagas hos Ålands förvaltningsdomstol.

Beslut som polismyndigheten fattat med stöd av denna lag, i fråga om förvaltningsangelägenheter som hör till rikets behörighet men som genom en överenskommelseförordning överförts till polismyndigheten, får överklagas hos landskapsstyrelsen.

13 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft

Genom denna lag upphävs landskapslagen om polisförvaltningen (46/81).

De tjänster som vid denna lags ikraftträdande finns vid polismyndigheten inom Ålands polisdistrikt överförs vid ikraftträdandet till Ålands polismyndighet.

2. **LANDSKAPSLAG**
om ändring av 1 § landskapslagen om polisens grundregister

I enlighet med lagtingets beslut ändras 1 § landskapslagen den _____ om polisens grundregister (/) som följer:

1 §

Grundregister

Ålands polismyndighet kan med hjälp av automatiserad databehandling föra ett grundregister med uppgifter om brottsanmälningar, i anslutning till anmälan vidtagna åtgärder eller annat som polisen behöver för att fullgöra sina åligganden.

Denna lag träder i kraft den _____

3. **LANDSKAPSLAG**
om ändring av 2 § landskapslagen om tjänstekollektivavtal

I enlighet med lagtingets beslut ändras 2 § 4 mom. landskapslagen den 19 april 1978 om tjänstekollektivavtal (22/78), sådant det lyder i landskapslagen den 2 juli 1998 (74/98), som följer:

2 §

Det ankommer på cheferna för kansli-, finans- samt utbildnings- och kulturavdelningen vid landskapsstyrelsens allmänna förvaltning, på de övriga tjänstemän vid den allmänna förvaltningen som landskapsstyrelsen utser samt på polischefen vid Ålands polismyndighet och förvaltningschefen vid Ålands hälso- och sjukvård att företräda landskapsstyrelsen vid förhandlingarna enligt denna lag och när arbetsstrid uppstår samt att i övrigt verka som företrädare för arbetsgivaren. Om justeringen av avlöningen för de tjänster som avses i

detta moment samt om arvoden för deras innehavare beslutar landskapsstyrelsen.

Denna lag träder i kraft

4.

LANDSKAPSLAG**om ändring av landskapslagen om offentliga nöjestillställningar**

I enlighet med lagtingets beslut

upphävs 7 § 3 mom. landskapslagen den 25 juni 1969 om nöjestillställningar (28/69)

samt

ändras inledningssatsen till 6 §, 7 § 2 mom., 10 § 1 mom., 15 § 3 mom. och 25 § 3 mom. som följer:

6 §

Om följande offentliga nöjestillställningar skall anmälan göras till polischefen vid Ålands polismyndighet:

7 §

Tillstånd för anordnande av offentlig nöjestillställning beviljas av polischefen. Genom ett och samma beslut får tillstånd för högst ett kalenderår åt gången beviljas för flera offentliga nöjestillställningar, som har samma eller likartat program. Angående beviljande av tillstånd till offentliga biografföreställningar är särskilt föreskrivet.

10 §

Angående anmälan gäller i tillämpliga delar vad i 7 och 8 §§ är föreskrivet om sökande av tillstånd. Polischefen får godkänna även en muntlig anmälan.

15 §

För nöjestillställning tillsatt ordningsman skall vid utförandet av sitt uppdrag om vänstra armen bära ett vitt, tio centimeter brett band, på vilket med svarta tydligt synliga bokstäver står ordet "Ordningsman". För viss tid eller tillsvidare godkänd ordningsman skall vid utförandet av sitt uppdrag dessutom medföra ett ordningsmannakort, som av polischefen utskrivits på av landskapsstyrelsen fastställd blankett.

25 §

Polischefen och kommuns brandchef har i fråga om sina tjänsteområden fritt tillträde till offentliga nöjestillställningar.

Denna lag träder i kraft

5.

LANDSKAPSLAG**om ändring av landskapslagen om ersättande av skador,
förorsakade av hjorddjur**

I enlighet med lagtingets beslut ändras 12 § 1 mom., 14 § 1 mom., 15 § landskapslagen den 23 maj 1974 om ersättande av skador, förorsakade av hjorddjur (52/74) som följer:

12 §

Gäller skadeanmälan husdjur, skall polischefen vid Ålands polismyndighet så snart som möjligt föranstalta syn jämte undersökning i terrängen samt förhör. Synen förrättas av polischefen eller av den polisman som därtill förordnats i närvaro av den värderingsman som eventuellt utsetts av sökanden.

14 §

Beräknas beloppet av kostnaderna för reparationer av motorfordonet överstiga 1.000 mark eller finner polischefen annars skäl föreligga, skall före reparationen på sökandens initiativ verkställas granskning, som förrättas av trafikinspektören, bilbesiktningsman eller

av trafikförsäkringsföreningen godkänd bilskadeinspektör. Vid granskningen skall uppgöras kostnadsberäkning för reparationen enligt de bedömningsgrunder som trafikförsäkringsbolagen tillämpar vid kostnadsberäkningar rörande bilskador. Samtidigt skall i kostnadsberäkningen antecknas, på vilket sätt reparation utföres ändamålsenligt.

15 §

Sedan skadorna blivit reparerade skall sökanden inlämna i 3 § avsedd anmälan till polischefen. Till anmälan skall fogas detaljerad räkning över reparationskostnaderna jämte utredning om betalningen. Har i 14 § avsedd granskning verkställts, skall den därvid uppgjorda kostnadsberäkningen jämte kvitterad räkning däröver fogas till anmälan.

Polischefen skall till handlingarna foga i 13 § avsett polisundersökningsprotokoll och omedelbart till landskapsstyrelsen översända handlingarna jämte eget utlåtande och förslag till bidrag.

Denna lag träder i kraft

6. LANDSKAPSLAG om ändring av landskapslagen om parkeringsbot

I enlighet med lagtingets beslut ändras 1a §, 2 § 1 och 3 mom. och 15 § 1 mom. landskapslagen 20 april 1971 om parkeringsbot (15/71), av dessa lagrum 1a § och 2 § 3 mom. sådana de lyder i landskapslagen den 26 november 1975 (54/75), som följer:

1a §

Landskapsstyrelsen kan på de särskilda villkor som landskapsstyrelsen vid behov uppställer på framställning av kommuns fullmäktige eller med deras samtycke och efter att ha inhämtat utlåtande av polischefen vid Ålands polismyndighet förordna att kommunen jämte polismyndigheten skall omhänderha övervakningen av efterlevnaden av förbuden och begränsningarna beträffande stannande och parkering samt föreläggandet av parkeringsbot. Landskapsstyrelsen kan återkalla förordnandet eller ändra däri uppställda villkor då skäl därtill föreligger.

2 §

Ledningen av och tillsynen över iakttagandet av förbuden och begränsningarna beträffande stannande och parkering i landskapet åligger polischefen vid Ålands polismyndighet (**parkeringsövervakare**). Landskapsstyrelsen får dock bestämma, att annan tjänsteman vid polismyndigheten i stället för polischefen skall vara parkeringsövervakare i kommun.

Kommunal parkeringsövervakare står i frågor angående övervakningens allmänna uppläggning under ledning och tillsyn av polischefen vid Ålands polismyndighet.

15 §

Felparkerat fordon kan genom försorg av polischefen eller annan till parkeringsövervakare förordnad tjänsteman eller i enlighet med deras anvisningar av polisman flyttas till annat ställe. Flyttat fordon skall, om det lämpligen kan ske, placeras så nära det ursprungliga parkeringsstället, att det är lätt att finna (**närflyttning**) eller i annat fall på annat lämpligt ställe inom kommunen (**fjärrflyttning**).

Denna lag träder i kraft

7.

LANDSKAPSLAG
om ändring av 16 § landskapslagen
om yrkesmässig trafik

I enlighet med lagtingets beslut ändras 16 § landskapslagen den 1 juli 1976 om yrkesmässig trafik (33/76) som följer:

16 §

Interimistiskt linjetrafiktillstånd.

Polischefen för Ålands polismyndighet får då tillfällig offentlig nöjestillställning eller annat dylikt evenemang anordnas bevilja idkare av busstrafik interimistiskt tillstånd att befordra personer till platsen för nöjestillställningen och därifrån om dylika transporter på ett ändamålsenligt sätt inte kan utföras inom ramen för den normala linjetrafiken. I sådan trafik skall fastställd linjetaxa följas.

Denna lag träder i kraft

8.

LANDSKAPSLAG

om ändring av tjänstemannalagen för landskapet Åland

se sid 7

I enlighet med lagtingets beslut fogas till tjänstemannalagen den 6 augusti 1987 för landskapet Åland (61/87) en ny 5a § som följer:

5a §

Om det finns särskilda skäl kan landskapsstyrelsen i ett enskilt fall medge undantag från de behörighetskrav som föreskrivits för en tjänst.

Denna lag träder i kraft den

Mariehamn den 23 mars 1999

L a n t r å d

Roger Jansson

Föredragande ledamot

Roger Nordlund

2.

LANDSKAPSLAG**om ändring av 1 § landskapslagen om polisens grundregister**

I enlighet med lagtingets beslut ändras 1 § landskapslagen den _____ om polisens grundregister (/) som följer:

*Gällande lydelse***1 §***Grundregister*

Polisen vid Ålands polisdistrikt kan med hjälp av automatiserad databehandling föra ett grundregister med uppgifter om brottsanmälningar, i anslutning till anmälan vidtagna årgärder eller annat som polisen behöver för att fullgöra sina åligganden enligt lag eller förordning.

*Föreslagen lydelse***1 §***Grundregister*

Ålands polismyndighet kan med hjälp av automatiserad databehandling föra ett grundregister med uppgifter om brottsanmälningar, i anslutning till anmälan vidtagna årgärder eller annat som polisen behöver för att fullgöra sina åligganden.

Denna lag träder i kraft den

3.

LANDSKAPSLAG**om ändring av 2 § landskapslagen om tjänstekollektivavtal**

I enlighet med lagtingets beslut ändras 2 § 4 mom. landskapslagen den 19 april 1978 om tjänstekollektivavtal (22/78), sådant det lyder i landskapslagen den 2 juli 1998 (74/98), som följer:

*Gällande lydelse***2 §**

Det ankommer på cheferna för kansli-, finans- samt utbildnings- och kulturavdelningen vid landskapsstyrelsens allmänna förvaltning, på de övriga tjänstemän vid

*Föreslagen lydelse***2 §**

Det ankommer på cheferna för kansli-, finans- samt utbildnings- och kulturavdelningen vid landskapsstyrelsens allmänna förvaltning, på de övriga tjänstemän vid

den allmänna förvaltningen som landskapsstyrelsen utser samt på polischefen vid Ålands polisdistrikt och förvaltningschefen vid Ålands hälso- och sjukvård att företräda landskapsstyrelsen vid förhandlingarna enligt denna lag och när arbetsstrid uppstår samt att i övrigt verka som företrädare för arbetsgivaren. Om justeringen av avlöningen för de tjänster som avses i detta moment samt om arvoden för deras innehavare beslutar landskapsstyrelsen.

den allmänna förvaltningen som landskapsstyrelsen utser samt på **polischefen vid Ålands polismyndighet** och förvaltningschefen vid Ålands hälso- och sjukvård att företräda landskapsstyrelsen vid förhandlingarna enligt denna lag och när arbetsstrid uppstår samt att i övrigt verka som företrädare för arbetsgivaren. Om justeringen av avlöningen för de tjänster som avses i detta moment samt om arvoden för deras innehavare beslutar landskapsstyrelsen.

Denna lag träder i kraft

4.

LANDSKAPSLAG

om ändring av landskapslagen om offentliga nöjestillställningar

I enlighet med lagtingets beslut

upphävs 7 § 3 mom. landskapslagen den 25 juni 1969 om nöjestillställningar (28/69)

samt

ändras inledningssatsen till 6 §, 7 § 2 mom., 10 § 1 mom., 15 § 3 mom. och 25 § 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

6 §

Om följande offentliga nöjestillställningar skall anmälan göras till chefen för vederbörande polisdistrikt:

Föreslagen lydelse

6 §

Om följande offentliga nöjestillställningar skall anmälan göras till **polischefen vid Ålands polismyndighet**:

7 §

Tillstånd för anordnande av offentlig nöjestillställning inom polisdistrikt beviljas av chefen för distriktet. Medelst ett och samma beslut må tillstånd för högst ett kalenderår åt gången beviljas för flera offentliga nöjestillställningar, som anordnas inom samma polisdistrikt och har samma eller likartat program. Angående beviljande av tillstånd till offentliga biografföreställningar är stadgat särskilt.

Tillstånd för anordnande av offentlig nöjestillställning som samtidigt försiggår i två eller flere polisdistrikt beviljas av landskapsstyrelsen efter det vederbörande polischefer avgivit sitt utlåtande över ansökan.

10 §

Angående anmälan gäller i tillämpliga delar vad i 7 och 8 §§ är stadgat om sökande av tillstånd. Chefen för polisdistrikt må dock godkänna även muntlig anmälan.

15 §

För nöjestillställning tillsatt ordningsman skall vid utförandet av sitt uppdrag om vänstra armen bära ett vitt, tio centimeter brett band, på vilket med svarta tydligt synliga bokstäver står ordet "Ordningsman". För viss tid eller tillsvidare godkänd ordningsman skall vid utförandet av sitt uppdrag dessutom medföra ett ordningsmannakort, som av

7 §

Tillstånd för anordnande av offentlig nöjestillställning beviljas av polischefen. Genom ett och samma beslut får tillstånd för högst ett kalenderår åt gången beviljas för flera offentliga nöjestillställningar, som har samma eller likartat program. Angående beviljande av tillstånd till offentliga biografföreställningar är särskilt föreskrivet.

(upphävs)

10 §

Angående anmälan gäller i tillämpliga delar vad i 7 och 8 §§ är föreskrivet om sökande av tillstånd. Polischefen får godkänna även en muntlig anmälan.

15 §

För nöjestillställning tillsatt ordningsman skall vid utförandet av sitt uppdrag om vänstra armen bära ett vitt, tio centimeter brett band, på vilket med svarta tydligt synliga bokstäver står ordet "Ordningsman". För viss tid eller tillsvidare godkänd ordningsman skall vid utförandet av sitt uppdrag dessutom medföra ett ordningsmannakort, som av

chefen för polisdistriktet utskrivits på av
landskapsstyrelsen fastställd blankett.

polischefen utskrivits på av
landskapsstyrelsen fastställd blankett.

25 §

Chefen för polisdistrikt och
kommuns brandchef har i fråga om sina
tjänsteområden fritt tillträde till offentliga
nöjestillställningar.

25 §

Polischefen och kommuns
brandchef har i fråga om sina tjänste-
områden fritt tillträde till offentliga
nöjestillställningar.

Denna lag träder i kraft

5.

LANDSKAPSLAG

**om ändring av landskapslagen om ersättande av skador,
förorsakade av hjorddjur**

I enlighet med lagtingets beslut ändras 12 § 1 mom. , 14 § 1 mom., 15 §
landskapslagen den 23 maj 1974 om ersättande av skador, förorsakade av hjorddjur (52/74)
som följer:

Gällande lydelse

12 §

Gäller skadeanmälan husdjur, skall
chefen för polisdistriktet så snart som
möjligt föranstalta syn jämte
undersökning i terrängen samt förhör.
Synen förrättas av chefen för
polisdistriktet eller av den polisman han
därtill förordnat i närvaro av den
värderingsman som eventuellt utsetts av
sökanden.

Föreslagen lydelse

12 §

Gäller skadeanmälan husdjur, skall
polischefen vid Ålands polismyndighet
så snart som möjligt föranstalta syn jämte
undersökning i terrängen samt förhör.
Synen förrättas av **polischefen eller av**
den polisman som därtill förordnats i
närvaro av den värderingsman som
eventuellt utsetts av sökanden.

14 §

Beräknas beloppet av kostnaderna för reparationer av motorfordonet överstiga 1.000 mark eller finner chefen för polisdistriktet eljest skäl föreligga, skall före reparationen på sökandens initiativ verkställas granskning, som förrättas av trafikinspektören, bilbesiktningsman eller av trafikförsäkringsföreningen godkänd bilskadeinspektör. Vid granskningen skall uppgöras kostnadsberäkning för reparationen enligt de bedömningsgrunder som trafikförsäkringsbolagen tillämpar vid kostnadsberäkningar rörande bilskador. Samtidigt skall i kostnadsberäkningen antecknas, på vilket sätt reparation utföres ändamålsenligt.

15 §

Sedan skadorna blivit reparerade skall sökanden inlämna i 3 § avsedd anmälan till chefen för det polisdistrikt där skadan har inträffat. Till anmälan skall fogas detaljerad räkning över reparationskostnaderna jämte utredning om betalningen. Har i 14 § avsedd granskning verkställts, skall den därvid uppgjorda kostnadsberäkningen jämte kvitterad räkning däröver fogas till anmälan.

Chefen för polisdistriktet skall till handlingarna foga i 13 § avsett polisundersökningsprotokoll och omedelbart till landskapsstyrelsen översända handlingarna jämte eget utlåtande och förslag till bidrag.

14 §

Beräknas beloppet av kostnaderna för reparationer av motorfordonet överstiga 1.000 mark eller finner **polischefen** annars skäl föreligga, skall före reparationen på sökandens initiativ verkställas granskning, som förrättas av trafikinspektören, bilbesiktningsman eller av trafikförsäkringsföreningen godkänd bilskadeinspektör. Vid granskningen skall uppgöras kostnadsberäkning för reparationen enligt de bedömningsgrunder som trafikförsäkringsbolagen tillämpar vid kostnadsberäkningar rörande bilskador. Samtidigt skall i kostnadsberäkningen antecknas, på vilket sätt reparation utföres ändamålsenligt.

15 §

Sedan skadorna blivit reparerade skall sökanden inlämna i 3 § avsedd anmälan till **polischefen**. Till anmälan skall fogas detaljerad räkning över reparationskostnaderna jämte utredning om betalningen. Har i 14 § avsedd granskning verkställts, skall den därvid uppgjorda kostnadsberäkningen jämte kvitterad räkning däröver fogas till anmälan.

Polischefen skall till handlingarna foga i 13 § avsett polisundersökningsprotokoll och omedelbart till landskapsstyrelsen översända handlingarna jämte eget utlåtande och förslag till bidrag.

Denna lag träder i kraft

6.

LANDSKAPSLAG**om ändring av landskapslagen om parkeringsbot**

I enlighet med lagtingets beslut ändras 1a §, 2 § 1 och 3 mom. och 15 § 1 mom. landskapslagen 20 april 1971 om parkeringsbot (15/71), av dessa lagrum 1a § och 2 § 3 mom. sådana de lyder i landskapslagen den 26 november 1975 (54/75), som följer:

Gällande lydelse

1a §

Landskapsstyrelsen kan på de särskilda villkor som landskapsstyrelsen tilläventyrs uppställer på framställning av kommuns fullmäktige eller med deras samtycke och efter att ha inhämtat utlåtande av chefen för vederbörande polisdistrikt förordna att kommunen jämte vederbörande polismyndigheter skall omhänderha övervakningen av efterlevnaden av förbuden och begränsningarna beträffande stannande och parkering ävensom föreläggandet av parkeringsbot. Landskapsstyrelsen kan återkalla förordnandet eller ändra däri uppställda villkor då skäl därtill provas föreligga.

2 §

Ledningen av och tillsynen över iakttagandet av förbuden och begränsningarna beträffande stannande och parkering i polisdistrikt åligger chefen för polisdistriktet

Föreslagen lydelse

1a §

Landskapsstyrelsen kan på de särskilda villkor som landskapsstyrelsen vid behov uppställer på framställning av kommuns fullmäktige eller med deras samtycke och efter att ha inhämtat utlåtande av **polischefen vid Ålands polismyndighet** förordna att kommunen jämte **polismyndigheten** skall omhänderha övervakningen av efterlevnaden av förbuden och begränsningarna beträffande stannande och parkering samt föreläggandet av parkeringsbot. Landskapsstyrelsen kan återkalla förordnandet eller ändra däri uppställda villkor då skäl därtill föreligger.

2 §

Ledningen av och tillsynen över iakttagandet av förbuden och begränsningarna beträffande stannande och parkering i landskapet åligger **polischefen vid Ålands polismyndighet**

(parkeringsövervakare).

Landskapsstyrelsen må dock bestämma, att annan befattningshavare i polisdistriktet i stället för chefen skall vara parkeringsövervakare i kommun.

Kommunal parkeringsövervakare står i frågor angående övervakningens allmänna uppläggning under ledning och tillsyn av chefen för polisdistriktet. (54/75)

15 §

Felparkerat fordon må genom försorg av chefen för polisdistriktet eller den i hans ställe till parkeringsövervakare förordnade eller i enlighet med deras anvisningar av polisman flyttas till annat ställe. Flyttat fordon skall, om det lämpligen kan ske, placeras så nära det ursprungliga parkeringsstället, att det är lätt att finna (**närflyttning**) eller i annat fall på annat lämpligt ställe inom kommunen (**fjärrflyttning**).

(parkeringsövervakare).

Landskapsstyrelsen får dock bestämma, att annan tjänsteman vid polismyndigheten i stället för polischefen skall vara parkeringsövervakare i kommun.

Kommunal parkeringsövervakare står i frågor angående övervakningens allmänna uppläggning under ledning och tillsyn av polischefen vid Ålands polismyndighet.

15 §

Felparkerat fordon kan genom försorg av **polischefen** eller annan till parkeringsövervakare förordnad tjänsteman eller i enlighet med deras anvisningar av polisman flyttas till annat ställe. Flyttat fordon skall, om det lämpligen kan ske, placeras så nära det ursprungliga parkeringsstället, att det är lätt att finna (**närflyttning**) eller i annat fall på annat lämpligt ställe inom kommunen (**fjärrflyttning**).

Denna lag träder i kraft

7.

LANDSKAPSLAG
om ändring av 16 § landskapslagen
om yrkesmässig trafik

I enlighet med lagtingets beslut ändras 16 § landskapslagen den 1 juli 1976 om yrkesmässig trafik (33/76) som följer:

Gällande lydelse

16 §

Interimistiskt linjetrafiktillstånd.

Chefen för polisdistrikt, inom vars område föranstaltas tillfällig offentlig nöjeställning eller annat dylikt evenemang, får bevilja idkare av busstrafik interimistiskt tillstånd att befordra personer till platsen för nöjeställningen och därifrån om dylika transporter på ett ändamålsenligt sätt ej kan utföras inom ramen för den normala linjetrafiken. I sådan trafik skall fastställd linjetaxa följas.

Förslagen lydelse

16 §

Interimistiskt linjetrafiktillstånd.

Polischefen för Ålands polismyndighet får då tillfällig offentlig nöjeställning eller annat dylikt evenemang anordnas bevilja idkare av busstrafik interimistiskt tillstånd att befordra personer till platsen för nöjeställningen och därifrån om dylika transporter på ett ändamålsenligt sätt inte kan utföras inom ramen för den normala linjetrafiken. I sådan trafik skall fastställd linjetaxa följas.

Denna lag träder i kraft
